

Raport de cercetare
Pasiunea pentru lectură a elevilor de la sat

Prof. înv. primar Stroie Gilia
Școala Gimnazială „Nicolae Russu”, Sita-Buzăului
Județul Covasna

Introducere

Cartea a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire. Lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile pe care le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație.

Înșușirea cititului este un proces complex, îndelungat, care parcurge două etape: învățarea tehnicii, a mecanismului propriu-zis al cititului și învățarea instrumentelor muncii cu cartea, adică familiarizarea elevilor cu capacitatea de a se orienta într-un text, de a folosi cartea în mod independent ca mijloc de informare (Șerdean, I. p.65)

Lectura ajută elevul să-și lărgescă orizontul cunoștințelor, contribuie la dezvoltarea gândirii și a limbajului.

Stimularea lecturii și dezvoltarea competențelor de lectură sunt componente ale finalităților educaționale și competențe cheie în orele de literatură, profesorul căutând permanent strategii didactice pentru atingerea lor.

Așa cum afirmă și Ioan Șerdean „În cadrul lecțiilor de citire-lectură trebuie desfășurată o activitate sistematică în scopul de a cultiva la elevi interesul și pasiunea pentru a studia prin mijlocirea cărții, precum și pricepera de a ști să lucrezi pe un text” (Șerdean, I. p.123).

În foaia de parcurs pentru anul școlar 2011-2012 emisă de ministerul educației apar trei acțiuni prioritare, printre care și îmbunătățirea competențelor de lectură ale elevilor, pe lângă reducerea absenteismului și evaluarea cu scop de orientare și optimizare a învățării. La clasele I-IV e obligatoriu să se aloce o oră de lectură distinctă în orarul săptămânal, cu accent pe citire, independență și înțelegere.

Stărnirea interesului pentru citirea cărților se poate realiza cu mai multă ușurință dacă activitățile desfășurate în acest sens depășesc spațiul sălii de clasă, bibliotecile școlare și librăriile fiind mediile cele mai potrivite.

Studii realizate pe tema lecturii:

*Un studiu comparativ al bunelor practici în domeniul lecturii-Rezultatele proiectului
Europen Adore – Predarea citirii în Europa: **Contexte, politici și practici***

Proiectul a demarat în 2006 având ca participante 11 țări printre care și România. Proiectul a fost propus de o echipă de cercetători din Germania ca urmare a rezultatelor slabe obținute de adolescenți din mai multe țări Europene în domeniul abilităților de lectură. Au vizitat școli, au analizat lecții și au identificat obstacolele pe care le întâmpină cititorul slab: decodarea, înțelegerea textului, citire critică, interpretarea și evaluarea textului.

Se pare că interesul pentru lectură a scăzut din cauza tendinței elevilor de a se informa din alte surse (tv, cd-urilor, softurilor educaționale etc.)

Descrierea designului și a procedurii

Scopul cercetării mele este *de a identifica locul pe care lectura îl ocupă în viața elevilor de clasa a III –a de la o Școală Generală de la sat și tipul de texte preferate de aceștia;*

Metoda de investigare folosită este analiza documentelor. Sursele de proveniență a informațiilor necesare acestei cercetări au fost fișele de împrumut ale elevilor.

- Lectura ocupă un rol important în viața elevilor?
- Care sunt cărțile preferate?
- Cât de des frecventează biblioteca școlii?
- Există diferențe de gen în ce privește cantitatea și frecvența cititului?

Acestea sunt întrebările de la care am pornit în această cercetare. Drept pentru care mi-am propus ca obiective:

- studierea fișelor de lectură de la biblioteca școlii;
- evidentierea raportului dintre cărțile aflate pe lista de lecturi dată de învățător și cele împrumutate din proprie inițiativă pentru a identifica preferințele elevilor pentru un anumit tip de cărți, pentru anumiți autori;
- identificarea diferențelor de gen în ce privește cantitatea, frecvența cititului și preferințele;

Am început prin a colecta fișele de lectură ale elevilor. Elevii ale căror fișe le-am analizat sunt în clasa a III-a, la o școală generală de la sat, în număr de 11 (6 fete și 5 băieți).

Am avut nevoie și de lista de lecturi suplimentare dată de învățătoare spre a fi citită de către elevi, pentru evidentierea raportului dintre cărțile aflate pe lista de lecturi și cele împrumutate din proprie inițiativă.

Având toate documentele necesare am început analiza acestora. Am stabilit următoarele criterii: cărți împrumutate regăsite în lista de lecturi dată de învățător și cărți care nu se regăsesc în listă .

Si categorii: poezii, texte de mică întindere și texte de mare întindere(cărți).

Prezentarea și analiza datelor

Analizând datele obținute, pot spune că:

- există elevi care citesc doar lecturi date de învățător F2, F3,F5,F8
- elevi interesați de literatura universală F6,F9,F11
- elevi pasionați de poezie care pe lângă volumele sugerate de învățător au ales să citească și alte volume scrise de alți autori F1,F4
- elevi interesați de basme F10
- elevi interesați de fabule F7

Fetele merg mai frecvent decât băieții la bibliotecă aceasta reiese din numărul de cărți împrumutate.

Tabel 1. Numărul cărților împrumutate

Fișa	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8	F9	F10	F11
Genul deținătorului	f	m	m	f	m	f	f	m	f	m	f
Nr. cărți împrumutate	12	8	7	11	6	9	11	7	10	7	12

Notă. f. reprezintă persoanele de sex feminin iar m. reprezintă persoanele de sex masculin

F1..F11 reprezintă numărul fișelor de lectură ale elevilor

Băieții preferă basmele, suspans și acțiune, eroi care trebuie să dovedească anumite trăsături de caracter în aventuri, care au de învins anumite obstacole, fetele preferă poeziile, literatură universală.

Volumul de poezii solicitat de majoritatea elevilor este cel al lui Mihai Eminescu (9 elevi au acest volum pe fișa de împrumut), urmat de volumul lui Alecsandri și Goga (6 elevi).

Din categoria textelor de mică întindere cele mai solicitate volume - „Din lumea celor care nu cuvântă”, Emil Gârleanu și „Amintirile din copilărie” ale lui Ion Creangă (pe 6 fișe apar ca fiind împrumutate).

Din categoria textelor literare narative de mai mare întindere, „Cartea junglei”, scrisă de Rudyard Kipling a fost cea mai solicitată spre a fi împrumutată. (5 elevi).

Ca și concluzie pot spune că lectura ocupă un loc important în viața acestor elevi. Fiecare merge la bibliotecă pentru a împrumuta o carte, iar preferințele sunt împărțite.

Aplicabilitate

Această cercetare poate fi utilă învățătorilor pentru care e foarte important să-și cunoască elevii, să le afle preferințele pentru diferite domenii, în acest fel le va înțelege necesitățile, și îi vor îndruma .

E important ca de mici copiii să fie ajutați să îndrăgească lectura, să deprindă obișnuința de a citi, prin crearea unor situații care să-i stimuleze: mersul la bibliotecă împreună cu învățătoarea, discuții pe baza cărților citite etc.. Impresiile despre acestea împărtășite celorlalți vor stârni interesul pentru citirea lor.

Bibliografie:

- 1.Steele J. L., Meredith, K. S., Temple, C.(1998) “*Lectura și scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice* “, Educația 2000+
2. Șerdean,I., (1998). Didactica limbii române în școala primară,Ed. Teora

Webografie :

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/130RO.pdf